

ฉบับที่ 45 / 2549

การรวมข้อมูลกำไรที่นำกลับมาลงทุน (Reinvested Earnings: RE)

ในการจัดทำดุลการชำระเงิน

วัตถุประสงค์

ตามที่ ธพท. ได้เผยแพร่ข้อมูลดุลการชำระเงินมาโดยตลอด แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงตัวเลขกำไรที่นำกลับมาลงทุน¹ (Reinvested Earnings) เนื่องจากแหล่งข้อมูลที่ใช้ยังไม่ครอบคลุมเพื่อปรับปรุงคุณภาพข้อมูลดุลการชำระเงินให้ถูกต้องสมบูรณ์ ธพท. ได้เริ่มสำรวจและประมวลผลฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ (International Investment Position: IIP) ซึ่งข้อมูล Reinvested Earnings จะเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูล IIP ตั้งแต่ปี 2544

บัดนี้ ธพท. มีความมั่นใจว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสม จึงปรับข้อมูลดุลการชำระเงินให้ครอบคลุม Reinvested Earnings เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานสากลที่ปรากฏในคู่มือการจัดทำสถิติดุลการชำระเงินฉบับที่ 5 (BPM 5) ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

คำอธิบายการบันทึกข้อมูล Reinvested Earnings

ตามมาตรฐานการบันทึกบัญชีตามคู่มือการจัดทำสถิติดุลการชำระเงินฉบับที่ 5 (BPM 5) ดังกล่าว หากเป็น Reinvested Earnings ของบริษัทต่างชาติในไทย จะทำให้เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment Inflow) เพิ่มขึ้น โดยจะมีการลงบัญชีเสมือนกับเงินจำนวนดังกล่าวมีการส่งกำไรกลับออกไปก่อน แล้วนำมาลงทุนใหม่ในไทย จึงต้องบันทึกในบัญชีดุลบริการ รายได้และเงินโอน ด้านจ่ายด้วย จึงทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดลดลงเท่ากับจำนวน FDI ที่เพิ่มขึ้น

สำหรับ Reinvested Earnings ของบริษัทไทยที่ลงทุนในต่างประเทศใช้เกณฑ์การบันทึกเช่นเดียวกัน แต่จะเป็นไปในทิศทางตรงข้าม กล่าวคือ จะถือเสมือนว่าบริษัทไทยที่ลงทุนในต่างประเทศส่งกำไรกลับเข้ามาในประเทศไทยก่อน แล้วจึงนำเงินออกไปลงทุนต่างประเทศ จึงต้องบันทึกในบัญชีดุลบริการ รายได้และเงินโอนด้านรับด้วย ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดดีขึ้นเท่ากับการเพิ่มขึ้นของจำนวนเงินลงทุนโดยตรงของบริษัทไทยที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศ (Thai Direct Investment Outflow)

¹ หมายถึงกำไรจากผลประกอบการในส่วนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศไทย และของนักลงทุนไทยในต่างประเทศที่มีได้มีการจ่ายปันผล แต่ยกยอดไปเป็นกำไรสะสมในรอบบัญชี

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีบริษัทต่างชาติมาลงทุนในประเทศไทยมากกว่าบริษัทของไทย ที่ไปลงทุนในต่างประเทศ ผลสุทธิจึงทำให้ Reinvested Earnings ในอุตสาหกรรมฯ ด้านจ่าย มีมากกว่าด้านรับหรือดุลบัญชีเดินสะพัดจึงลดลงเท่ากับการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศ (สุทธิแล้ว ดุลการชำระเงินไม่เปลี่ยนแปลง) การบันทึก Reinvested Earnings ดังกล่าว ถือเป็นมาตรฐานสากลที่ประมาณ 127 ประเทศได้ดำเนินการแล้ว

ที่มาและวิธีการจัดทำข้อมูล Reinvested Earnings

ข้อมูล Reinvested Earnings ของไทยได้จากผลการสำรวจฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ (International Investment Position: IIP) ซึ่งเริ่มดำเนินการสำรวจปี 2545 ต่อเนื่องทุกปีถึงปัจจุบัน ซึ่งหลังจากติดตามข้อมูลดังกล่าวมาระยะหนึ่งแล้ว ปัจจุบัน ธพท. มีความมั่นใจตัวเลข Reinvested Earnings ที่สำรวจได้ทั้งด้านความครอบคลุมและวิธีการว่ามีความน่าเชื่อถือและสามารถนำมา บันทึกในดุลการชำระเงินและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้

อนึ่ง การบันทึกรายการดังกล่าว แม้จะทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดปรับตัวลดลง แต่ดุลบัญชี เงินทุนและการเงินจะเพิ่มขึ้นจำนวนเท่ากัน สุทธิแล้วจึงไม่มีผลกระทบต่อบัญชีดุลการชำระเงิน และไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระแสเงินไหลเข้า-ออกจริง แต่เป็นการปรับรายการทางบัญชี เท่านั้น เพื่อให้ห้องค้ประกอบดุลการชำระเงิน มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังรายละเอียด ตามตัวอย่าง ต่อไปนี้

ตัวอย่างการบันทึกข้อมูล Reinvested Earnings ลงในบัญชีดุลการชำระเงิน

บริษัท ABC (ถือหุ้นโดยชาวต่างชาติทั้งหมด) มีกำไรสุทธิ 100 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.
 ส่งกลับกำไร 40% ของกำไรทั้งหมด 40 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.
 กำไรที่นำมาลงทุนต่อ (Reinvested Earnings) 60 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

การบันทึกบัญชี

(ดอลลาร์สหรัฐ สหรัฐ.)

ก่อนรวม Reinvested Earnings*		หลังรวม Reinvested Earnings*	
อุตสาหกรรม รายได้และเงินโอน	-40	อุตสาหกรรม รายได้และเงินโอน	-40 + (-60)*
ดุลบัญชีเงินทุนและการเงิน (FDI)	0	ดุลบัญชีเงินทุนและการเงิน (FDI)	+60*
ดุลการชำระเงิน	-40	ดุลการชำระเงิน	-40

* เดิม ธพท. ยังไม่มีการสำรวจ จึงบันทึกเฉพาะข้อมูลการส่งออกกำไรที่ผ่านแบบรายงานและจากสถาบันการเงินเท่านั้น โดยบันทึกในอุตสาหกรรมฯ ด้านจ่าย กำไรส่งกลับ จำนวน 40 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จนเมื่อมีการสำรวจข้อมูล IIP จึงทราบว่าข้อมูลของกำไรที่ไม่ได้ส่งกลับแต่นำมาลงทุนต่อ อีกจำนวน 60 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ธพท. จึงบันทึก RE เพิ่มไปในอุตสาหกรรมฯ ด้านจ่ายอีก 60 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. พร้อมกับบันทึกบัญชีเงินทุนและการเงินไหลเข้า (เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ) จำนวน 60 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

จะเห็นว่า หากเปรียบเทียบก่อนและหลังรวม Reinvested Earnings การชำระหนี้เงิน ไม่มี การเปลี่ยนแปลง การบันทึกข้อมูล Reinvested Earnings เป็นการปรับรายการทางบัญชีระหว่าง คู่บริการฯ และคู่บัญชีเงินทุนและการเงินเท่านั้น ไม่กระทบการไหลเข้า-ออกของเม็ดเงิน แต่ประการใด

ตารางเปรียบเทียบ Balance of Payments จากการปรับ Reinvested Earnings

(ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)

	ชุดเผยแพร่ (เดิม)					ชุดปรับ Reinvested earnings (ใหม่)				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
Export (f.o.b)	63,070	66,092	78,105	94,941	109,193	63,070	66,092	78,105	94,941	109,193
(% change)	-7.1	4.8	18.2	21.6	15.0	-7.1	4.8	18.2	21.6	15.0
Import (c.i.f.)	-60,576	-63,353	-74,346	-93,481	-117,722	-60,576	-63,353	-74,346	-93,481	-117,722
(% change)	-3.0	4.6	17.4	25.7	25.9	-3.0	4.6	17.4	25.7	25.9
Trade Balance	2,494	2,739	3,759	1,460	-8,530	2,494	2,739	3,759	1,460	-8,530
Net Services Income & Transfers	3,711	4,269	4,206	5,405	4,864	2,620	1,946	1,025	1,307	677
<i>of which- reinvested earnings</i>						-1,091	-2,323	-3,181	-4,098	-4,187
Current Account Balance	6,205	7,008	7,965	6,865	-3,666	5,114	4,685	4,784	2,767	-7,852
Capital and Financial Account	-4,565	-4,168	-7,907	-389	8,371	-3,474	-1,845	-4,759	3,628	12,558
of which Direct Investment	3,540	841	1,466	1,769	4,219	4,631	3,164	4,614	5,786	8,405
<i>of which- reinvested earnings</i>						1,091	2,323	3,181	4,098	4,187
Net Errors & Omissions	-323	1,394	85	-741	716	-323	1,394	118	-660	716
Balance of Payments	1,317	4,234	143	5,735	5,422	1,317	4,234	143	5,735	5,422
สัดส่วน (%)										
Current Account/ GDP	5.4	5.5	5.6	4.2	-2.1	4.4	3.7	3.3	1.7	-4.4
Direct investment/ GDP	3.1	0.7	1.0	1.1	2.4	4.0	2.5	3.2	3.6	4.8

หมายเหตุ: ในปี 2003-4 มีการปรับตัวเลข Direct investment บางรายการ ของภาคธนาคาร ส่งผลให้ตัวเลข Net Errors& Omissions ปี 2003-4 เปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อย

สำหรับข้อมูล Reinvested Earnings รายเดือนในปัจจุบัน ใช้ข้อมูลจากการสำรวจใน งวดก่อน แต่เมื่อได้ข้อมูลสำรวจงวดปัจจุบันแล้ว ธปท.จะปรับข้อมูลย้อนหลัง (รายละเอียดวิธีการ จัดทำข้อมูลกำไรที่นำกลับมาลงทุน (Reinvested Earnings: RE) สามารถดูได้จาก

<http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/EconData/IIP/iip.htm>

ธนาคารแห่งประเทศไทย

27 พฤศจิกายน 2549